

قوتاييتي - 1

وانهي حهوتهم

نويز

رابهري گروپ: نويز بکه له پيناوي تهرخانکردني گروپه کهت و ئهم بهرنامه يه ناماده کردني قوتايي بو خوداوهند.

ستاييش و په رستن

خودا پيروزه

فيريکه: ناي (په رستن) چييه؟

هه لويسي ملکه چي و نوشتانه وه و تهرخان کردنه بو خودا، ئه مانه ش به ريگاي نويزي جوراوجور و شيوازي ژيانان دهريده خهين. بو ئه وه خودا په رستن، پيويسته بزايين خودا کييه. له وانه يه دا سه بارهت به يه کيک له تاييه تمه ندييه کاني خودا فيرده بين. رابهري گروپ: ئه و فيرکردنه بخوينه وه که ده ليت (خودا پيروزه).

پيرۆکي سه ره کي: خودا پيروزه

(ئيشايا 6: 1-8) (ئيشايا 1: 15-17) (دهرچوون 34: 6-7)

واناي پيرۆزي

1

ووشه (پيرۆزي) دوو لايه ن ده گريت:

(ئ) داپران له سته م و گونا ه و باه ته دنيا ييه کان. (ب) تهرخان کردني خوده بو راستوودروستي و راستي و ترسي خودا. (پيرۆزي) واتا (ته واي که سايه تي و ره فتار). به لام به (پيرۆزي) ناو نابري ت که تنه ا داپري ت له سته م و گونا ه و باه ته دنيا ييه کان، به لکو کاتيک که تهرخان ده گريت بو راستوودروستي و راستي و ترسي خودا. لايه ني يه که م به بي لايه ني دووم به (ته وار) هه ژمار ناکري ت، چونکه ته واهه تي که سايه تي و ره فتار پيويستي به بووني هه ردو لايه ن هه يه: (داپران) و (ته رخان کردن).

پيرۆزي و ژيانی هاوبهش

3

پيرۆزي و خودا

2

کاتيک ئيشايا چوه جزوري خوداي پيرۆز. گلاوي خوي بيني. بزيه به سه رسورمانييه وه وتي: (قور به سه رم، فه و تام! چونکه من کابرايه کي ليتو گلام و له نيو گه ليکي ليتو گلاوا نيشته جي م). خودا پيرۆزه ناکري ت ژيانی هاوبه شني هه بيت له گه ل که ساني گلاو! به لام له گه ل ئه وه شدا خودا ده يوي ت ژيانی هاوبه شني هه بيت له گه ل مرۆف، تاکه چاره سه ريش بو ئه نجامداني ئه م کاره لابردي گلاوي مرۆفه، به لام مرۆف به خوي ناتواني ت له گلاوي رزگار بيت. تنه ا خودا ده تواني ت له گلاوي رزگاري بکات.

خودا پيرۆزه. ئه و ته واهه له که سايه تي (سيغه ته کاني) و ره فتاري (کرده وه کاني). (ئ) لايه ني يه که م. خودا داپراوه له سته م به هه موو جور و شيوه کانييه وه. ئه و رقي له سته مه به هه موو رخصاره کاني. هه روه ا رقي له گونا هه يه ئه گه ر زور بيت يا که م. (ب) لايه ني دووم. خودا تهرخان کراوه له هه موو سيغه ته خوداييه کاني. راستگو يه له جيگيربوون و راستي. به واتايه کي ديکه. ئه و به ته واهه تي راستوودروسته هيج شتيک ناکات و هيج شتيک ناليت جگه له چاکه و راستي. هه روه ا تهرخان کراوه بو يه کساني و دادوه ري. بزيه يه کسانيه که ي ته واهه. ئه و رۆزه دي ت که تيايدا سته م سه رزه نشت ده کات و پا داشتي يه کساني ده داته وه. هه روه ا هيج له که و گه نده لي له خودا نييه. هه روه ا تهرخان کراوه بو خۆشه ويستي و هه موو شتيک که بانگه يشتي خۆشه ويستي ده کات. ئه مه ش ئه وه ده گه يه ني ت که خۆشه ويستي ته واره و هه موو ووشه و کرداره کاني هانده رن بو خۆشه ويستي. تهرخان کراوه بو جي به جي کردني پيلانه جوانه که ي بو ئه م جيهان و بو ئه م گه ردوونه. ئه مه ش واتا ويستي هه رده بيت به ته واهه تي جي به جي بکري ت، بزيه فريشته کاني ئاسمان ته واهه تي که سايه تي وره فتاري ده بينن بزيه ستايش ده کهن و ده ليتن: پيرۆزه، پيرۆزه، پيرۆزه! خودا وه ندي سوپا سالار!

خودا كلالو ئىشايى لابرده بېرىگى لىخوشبوونى گوناھەكەي. ئەو كارەش بە شىۋەيىكى ھىمىلى ئەنجامدرا بە بەكار ھىنانى پىشكۆيەك لە قوربانگى ئاسمانىيە ۋە ھەلىگرت بۇ پاكىردنى ئىشاي لە گلاۋىيەكەي بە كارى ھىنا. (كەفارت كوردن) لە كىتەبى پېرۇز واتا (پىدانى كىرى گوناھەيە ۋە جىگىر كوردنى تۈرەيى خودا سەبارەت بە گوناھە، ئاشتىكردنە ۋە تاۋانبار لە گەل خودايە) لە بەر ئەۋەي كەفارتى گوناھەكانى ئىشاي كرا، تۈنەي بەبى ترس لە جزورى خودا بوەستىت، ژيانى ھاۋبەشى لە گەل خودا ھەبىت. ھەرۋەھا ئەگەر ويىستان ژيانى ھاۋبەشىمان ھەبىت لە گەل خودا پىويستە رىگا بەدەينە خودا كەفارتى گوناھەكانمان بكات.

4

پېرۇزى و خزمەت
خودا كەسى گلاۋ لە خزمەت خۇي بەكار نەھىتت! ناكىت پىغەمبەرى گلاۋ نۆينەرايەتى خوداي پېرۇز بكات لە پىش خەلك. بەلام لە بەر ئەۋەي خودا كەفارتى گوناھەكانى ئىشاي كرا، تۈنەي ئىشاي لە خزمەتەكەي بەكار بەينى. ئەگەر ويىستان خزمەتى خوداي پېرۇز بەكەين، پىويستە رىگا بەدەين خودا كەفارتى گوناھەكانمان بكات.

رابەرى گروپ: خودا بە سىفەتى خودايىكى پېرۇز بەرستەن. لە گروپى بچوك بىبەرستەن كە ھەرىيەكان پىكدىت لە سى كەس.

ئىنجىلى مەتتا بەشدارىكردن

بەنۇرە بەشدارى بىكەن (يان لە پەراۋى خەلۋەتى رۇخى تايىبەت بە ھەر يەكەك لە ئىۋە) ئەو زانىبارىيانە بىخۆينە كە لە يەكەك لە خەلۋەتە رۇخىيەكان يان لە ئەنجامى ورد بوۋنەۋەت لەۋ بىرگە كىتەبىيانەي كە بۇتان نامادە كراۋە (مەتتا 22: 1 - 25: 13) لە گەل رەچاۋ كوردنى بەشدارىيەكان بە شىۋەيەكى كورت بە پىيى تۈنەي. گۈي بگرن لە بەژداربوان، ھەرۋەھا بە ھەۋالەدەرەنە مامەلەي لە گەلدا بىكەن ۋە پەسەندى بىكەن، بەبى ئەۋەي گىتوگۇي زۆرى لە سەر بىكەن.

فېر كوردن

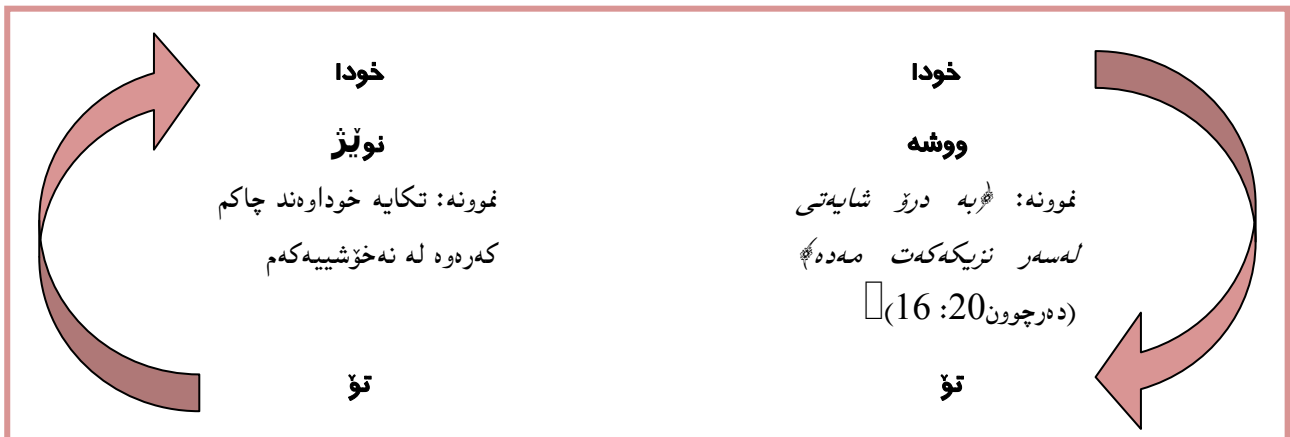
خەۋت ھەنگاۋى بۇ بەكار ھىنانى كىتەبى پېرۇز

ئا (نۆيژ چىيە؟

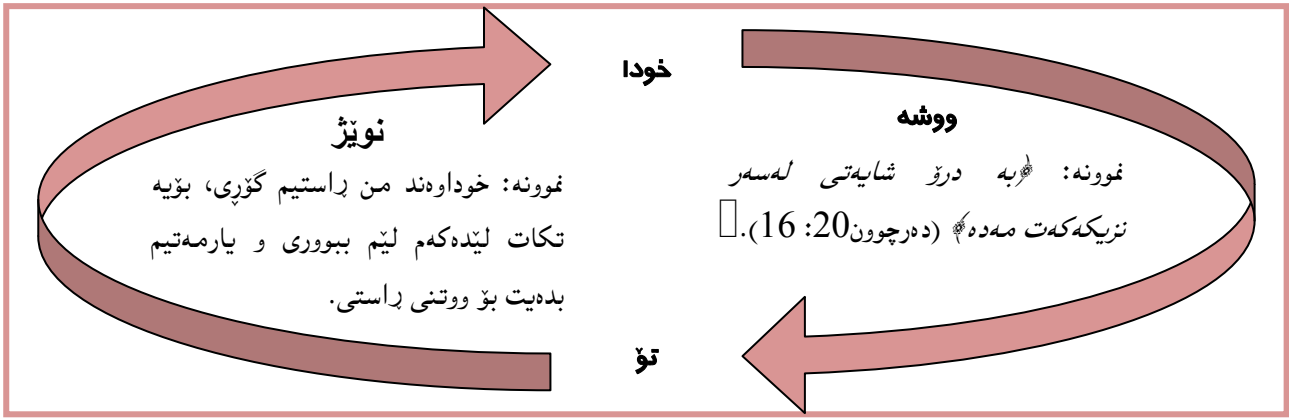
1 نۆيژ گىتوۋگۇ كوردنە

ئا دورو جۇر لە گىتوۋگۇ كوردن.

گىتوۋگۇ بىكە: جىاۋازى چىيە لە نىۋان ئەم دورو شىۋەيەي خوارەۋە؟

تېبىنىيەكان: ئەمە گىتوۋگۇيەكى يەك لايىيە. لە بەر ئەۋەي تۆ لە نۆيژ كوردن ۋە لامدانەۋەت نىيە لە گەل ئەۋەي خودا پىيتى دەفەرموئەت (لە كىتەبى پېرۇز).

تێبینیه‌کان: ئەمە گفتووگۆیەکی دوو لاییه. لەبەر ئەوەی تۆ لە نزاکردنت وەلامدانەوه‌ت ههیه له‌گه‌ڵ ئەوەی خودا پیتی دەرهمووت (له‌ کتییی پیرۆز).

با **نویژ** **بە** **گفتووگۆ** **کردنە.**

بخوینە: (پەیدابوون 18:17-33).

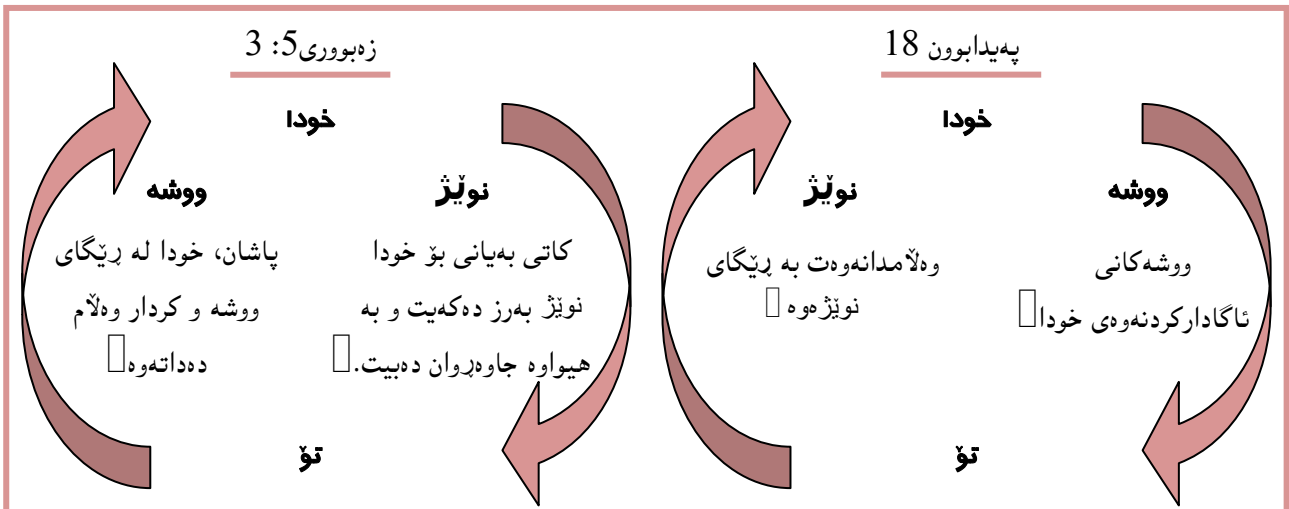
بدۆزە و گفتووگۆبکە: لەم نوێژەدا خودا چەند جار قسە‌ی کرد، هەروەها ئیبراهیم چەند جار قسە‌ی کرد؟

تێبینیه‌کان: له‌ ماوه‌ی ئەم نوێژەدا، خودا 7 جار قسە‌ی کرد و ئیبراهیم 6 جار. ئەم نوێژە ئەوه‌ پێشان دەدات کەوا نوێژ گفتووگۆ کردنە له‌ نێوان خودا و مرۆف کاتیک به‌یه‌که‌وه‌ گفتووگۆ دەکەن.

با **کۆ** **پێشان** **دەست** **به‌** **قسە** **دەکات.**

بخوینە: (زەبووری 5:3). **بدۆزە و گفتووگۆبکە:** پێیوسته‌ کۆ دەست به‌ گفتووگۆ بکات؟

تێبینیه‌کان: 1. خودا دەتوانیت دەسپێبکات هەروەها تۆش دەتوانی دەست به‌م گفتووگۆ کردنە بکەیت. له‌ (پەیدابوون 18) دەبینین چۆن خودا دەسپێشخەری کرد و ئارەزووی خۆی بۆ ئیبراهیم ئاشکرا کرد سەبارەت به‌ دوو شاری (سەدوم و عەموره‌) سته‌مکار. پاشان ئیبراهیم وەلامدانەوه‌ی هەبوو له‌ رێگای نوێژکردن له‌ پێناوی ئەو بێتاوانانە‌ی که‌ له‌ دوو شارەدا بوون. 2. له‌ (زەبووری 5) داود دەست به‌ نوێژ دەکات بۆ خودا. پاشان به‌ تکاوه‌ چاوه‌ڕێی کرد تا خودا وەلامی نوێژمکە‌ی بداتە‌وه‌.

پوخته: نوێژ گفتووگۆیەکی گۆراوه‌ له‌ نێوان خودا و تۆ. هەریه‌کتان دەتوانن دەست‌ی پێبکەن.

تێبینیه‌کان **2** **نوێژ** **و‌ه‌لام** **دانه‌وه‌یه**

بخوینە: ب‌رگه‌ کتیییه‌کانی خواره‌وه‌ بخوینە.

بدۆزە و گفتووگۆبکە: خودا چی ده‌لێت یان چی ده‌کات؟ خه‌لک چۆن وەلام ده‌دنه‌وه‌؟

خودا ددهوی و کارده کات

ئیمه به ریگای نزا وهلام ددهینه

(زه بووری 33: 1-4) ووشه ی خودا راسته.
 (زه بووری 51: 10، 4-12). ووشه ی خودا له ریگای ناسان پیغه مبهه ر گونا ه سه رزه نشت ده کات.
 (زه بووری 119: 33-37). خودا له ریگای شه ریعت، راسپارده، یاسا، په پمانه کانی.
 (په پیدابوون 18: 17، 20-26) خودا پیدایستی خه لکی پروون ده کاته وه.
 (زه بووری 107: 4-15). خودا له به لاکان رزگارمان ده کات.

(ئه ستایشی خودا بکه له ریگای نوئز به خوشی و شادی ئالمتی مؤسیقاوه ستایشی خودا بکه ن گۆرانی روحی بو بلین.
 (ب) دان بنی به گونا ه کانت بو خودا، داوا ی لیبه که لیت ببوریت.
 (پ) داوا بکه له خودا تیگه یشتنیکی راستت بداتی و ریبه ریت بکات له ژبانت، یارمه تیت بدات له دوور که وتنه وه له نه نجامدانی گونا ه له دژی نه و.
 (ت) داوکی بکه له به رده م خودا له پینا و ناراسته کردنی پیدایستی خه لک.
 (ج) سوپاسی خودا بکه له به ر نه و خوشه ویستیبه ی که کۆتایی نایه ت و له به ر کاره مه زنه کانی.

پوخته: نوئز وه لامدانه وه ی ووشه و کاری خودایه به پینج ریگای جیاواز.

نوئز وه لامدانه وه یه له ریگای ستایش کردن، دان پیمانان، پارانه وه (داواکاریبه کان)، داوکی کردن، سوپاس

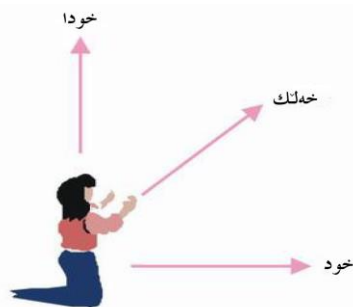
ده کریت نوئز چه خت بکاته سه ر چه ند لایه نیک

3

بخوینه: برکه کتیبیبه کانی خواره وه بخوینه.

بدۆزه و گفتووگۆبکه: ئه م سی نزا جیاوازه چه خت ده کاته سه ر کی؟

تیبینیبه کان

زه بووری 77: 7-14 ئه م نوئزه چه خت ده کاته سه ر خودا. له سه ر سیفه ته کانی، ووشه کانی، کاره کانی.
 کۆلۆسی 1: 9-12 ئه م نوئزه چه خت ده کاته سه ر که سیتر. له سه ر پیدایستیبه کانیان.
 زه بووری 31: 2-5 ئه م نوئزه چه خت ده کاته سه ر خود. له سه ر پیدایستیبه تایبه تیبه کانت.

- پوخته:**
- ده کریت نوئز چه خت بکاته سه ر خودا — سیفه ته کانی، ووشه کانی، کاره کانی.
  - ده کریت نوئز چه خت بکاته سه ر که سیتر — پیدایستیبه کانیان.
  - ده کریت نوئز چه خت بکاته سه ر خود — پیدایستیبه تایبه تیبه کانت.

هه لویسته کان و نوئز (ب)

بدۆزه و گفتووگۆبکه: هه لویسته (رهفتار) گرنه کان چین له کاتی نوئز کردندا؟
ئا بی فیزی.

بخوینه: (په نده کان 3: 5-6) (1 یۆحه ننا 5: 14).

تیبینیبه کان: هۆشت (بیرۆکه و هانده ره کانت) ملکه چی هۆشی خودا بکه. خودا به ره هه لستی لووتبه رزه کان ده کات، ته وانه ی پشت ده به ستنه تیگه یشتنیان (1 په ترۆس 5: 5-6).

با لیخۆشبوون.

بخوینە: (مەرقۆس 11: 25).

تییینییه کان: ھەموو کەسیک بەخشە کە خراپە بەرامبەر کردووی. تۆرە مەبە و ھەول مەدە تۆلە بسەنیتەوہ. ئەگەر لەو کەسە نەبووریت کە خراپە لەگەڵدا کردووی ئەوا خودایش لیتنابوویرت. (مەتتا 6: 14-15) (زەبووری 66: 18).

با دەست پاکی.

بخوینە: (مەتتا 6: 5-8).

تییینییه کان: بەرەنگاری ویستەکانت بەرەوہ بە سەرسام کردنی خەلک بە نوێژکردنت. ئەگەر ھەز دەکەیت خەلکی بتیبینیت و گوئیستت بیت لەکاتی نوێژکردن ئەوا پاداشتی خودا بە دەست ناھێتی.

پ (حیبه جیکردنی کرداری: ریگای جیاوازی نوێژکردن بۆ وەلامدانەوہ ووشە خودا.

نوێژ لەکاتی خەلۆت بۆ وەلامدانەوہی ووشە خودا: پاش ئەوہی تەواو دەبی لە رامان لە راستی پەسەند کراو. نوێژ بکە بە پشت بەستن بە راستی پەسەند کراو بە شیوەیەک نوێژمەکت وەلامدراوی ووشە خودا بیت. نوێژ بکە بە راستی پەسەند کراو بۆ خۆت و کەسیکتر لە خیزانت و کەسیکی نزیکت و کەسیکی دور لیت. کاتیک لەگەڵ ھاوڕێیەک نوێژ دەکەیت، دەتوانن ھەر یەک لەئێوہ بە راستی پەسەند کراو نوێژ بکەن.

نوێژ لەکاتی خویندەوہی کتیبی پیرۆز بۆ وەلامدانەوہی ووشە خودا: پاش ئەوہی تەواو دەبی لە خویندنی بڕگە کتیبی، نوێژ بکە بە پشت بەستن بەو راستییە گرنگانە خودا لەم بڕگە فیتری کردوویت. بە شیوەیەکی تاییەت نوێژ بکە بۆ ئەوہی خودا ریبەریت بکات بۆ ئەو ریگایە کە دەیووت بەکاری بەیننی بۆ حیبه جیکردنی ئەو راستییە ناشکرا کراو لەم بڕگە کتیبییە لەسەر ژبانی کەسیت.

نوێژ لەکاتی خویندنی کتیبی پیرۆز بۆ وەلامدانەوہی ووشە خودا: پاش ئەوہی تەواو دەبی لە خویندەوہ و تییگەیشتنی واتای بڕگە کتیبی، نوێژی ئەو راستییانە بکە کە لەو بڕگە ھاتووە، ئایەت لە دوا ئایەت- بە شیوەیەکی وەلامدراو لەگەڵ خودا. ئەم ریگایە پیتی دەوتریت (نوێژلە ریگای پشت بەستن بە ئایەتەکانی کتیبی پیرۆز).

نوێژ

گروپەکە دابەش بکە گروپی دووانی یان سیانی، پاشان بەنۆرە (زەبووری 34: 1-21) بخوینەوہ. ھەر کەسیک ئایەتیک بخوینیت دەستبەجی نوێژ کورت بەرز بکات بۆ وەلامدانەوہیک لەگەڵ ئەو ئایەتی خویندی.

ئەرکی مالی

بۆ وانە داھاتوو

رابەری گروپ: ئەم ئەرکی خوارەوہ بە نووسراوی بدە ئەندامانی گروپەکەت، یان داوايان لیبکە لە پەراوہکانییان بینووسنەوہ. بەلین: بەلین بدە وەلامدانەوت ھەبیت لەگەڵ خودا بە نوێژکردن کاتیک قسەت لەگەڵ دەکات.

خەلۆەتی رۆحی: بەردەوامبە لەسەر خەلۆەتی رۆحی بە خویندەوہی نیو بەش رۆژانە لە (مەتتا 25: 14 - 28: 20). شیوازی راستی پەسەندکراو بەکار بەینە. تییبینیەکانت بنووسە.

وانە خویندەوہی کتیبی پیرۆز: تکایە وانە خویندەوہی کتیبی پیرۆز نامادە بکە لە مال (ئەفەسۆس 4: 17 - 5: 17). بۆچی من لیرەم؟ پینج ھەنگاوی خویندەوہی کتیبی پیرۆز بەکار بەینە. تییبینیەکانت بنووسە.

نوێژ: بۆ کەسیکی دیاریکراو یان بۆ شتیکی دیاریکراو نوێژ بەرز بکەرەوہ و بزانیە خودا چی دەکات (زەبووری 5: 3). زانیاریە نوێکان لە پەراوی تاییەتی بنووسە. تییبینیەکانت سەبارەت بە (خەلۆەتی رۆحی، دەرخردن، وانە خویندەوہی کتیبی پیرۆز) لە پەراوی تاییەتی بنووسە. ھەرەوہا ئەم ئەرکە مالییە.